

„V tom je totiž láska k Bohu, že zachováváme jeho přikázání; a jeho přikázání nejsou těžká, neboť kdo se narodil z Boha, přemáhá svět. A to vítězství, které přemohlo svět, je naše víra.“

1 Jan 4, 3.4.

Květen 2021

CASD Valašské Meziříčí

Úkoly

- 1.5. – Abraham – čtyři velká zaslíbení
- 8.5. – Abrahamovo potomstvo
- 15.5. – Smlouva na Sinaji
- 22.5. – Smlouva na Sinaji a Boží zákon
- 29.5. - Znamení smlouvy

Rozpis učitelů a kázání

Datum	Učitel SŠ	Kázání
1.5.	Pavel Pimek	Pavel Kostečka
8.5.	František Tomanec	Hynek Dona
15.5.	Anna Petrovičová	Marek Wagner
22.5.	Bohumil Mroček	Jaromír Juřínek
29.5.	Květa Tyšerová	Hynek Dona

Po dobu vládních nařízení změna kazatele vyhrazena.

Blahopřání k narozeninám

- 2.5. – Anastázie Kimlerová
- 18.5. – Ladislav Škrla
- 25.5. – Soňa Mročková
- 31.5. – Kateřina Fučková

ADRA Klub zdraví informuje

Akce pozastaveny z důvodu vládních omezení.

Číslo účtu a variabilní symboly – sbor CASD

Valašské Meziříčí

Číslo účtu sboru - **1763654349/0800**

Variabilní symboly:

• desátek	10063
• misie	1063
• 13 sobota	13063
• stavební fond	44063
• sociální fond	20063
• ADRA	222063

Oscar trochu jinak

V těchto dnech probíhá jedna z nejvýznamnějších událostí filmového světa – předávání *Cen Akademie filmového umění a věd*, zvaná *Oscar*. Podobných soutěží, které končí předváděním se celebrit a VIP návštěvníků na červeném koberci slávy je mnoho. Nemám nic proti, dobrou práci je třeba ocenit. A to nejen na poli filmového umění. Ale je mnoho těch, kteří nejsou celebritami, nikdo jim netleská na snobských společenských akcích, mnohdy je nikdo ani nepochválí, ba ani si jejich práce nevšimne, a přece v očích našeho Stvořitele dělají mnohem více, než ten nejslavnější herec či režisér.

Myslím teď na ty, kteří vidí potřeby slabých, nemocných a nemohoucích, a pomáhají ve svém volném čase, mnohdy za své peníze. Ty, kteří jsou ochotni povzbudit druhé, potěšit vlídným slovem, pohladit úsměvem, vyslechnou a sdílet trápení jiných, věnovat někomu svůj čas, vysílat za potřebné lidi upřímné modlitby k našemu Pánu. Nebo ti, kteří – pokud je potřeba nezištně něco udělat pro jiného člověka či společenství – jdou a vykonají. Nečekají za to žádnou odměnu, žádné projevy díky ani potlesk. Nicméně si ho zaslouží. Samozřejmě u Pána

mají odměnu jistou, ale i my lidé bychom měli umět ocenit dobré konání jiných – ne kvůli nim, ale kvůli sobě. A třeba i udělit nějakou tu cenu 😊. Já navrhuji *Cenu zlatého malíře a natěrače*. Pro našeho bratra, který vždy ochotně nastoupí se štětcem a barvou když je potřeba něco vymalovat, nalakovat, opravit. Dělá to léta, dělá to dobře a dělá to rád. A tak vytahuji z pomyslné obálky lísteček se jménem František Tomanec. Chci mu poděkovat nejen za krásně vyvedené nápisy na domě i nově vymalovanou školku dětí, ale také za to, že je vždy ochoten přiložit ruku k dílu a udělat nezištně něco pro druhé. A na jeho počest bych Cenu dala jméno Franta. To je víc než Oscar 😊.

Iva Chárová

Milí přátelé, sestry a bratři sboru Valašské Meziříčí!

Byli jsme překvapeni, když nám došel mail s prosbou, abychom přispěli do vašeho sborového bulletinu, a to jak vzpomínkami na náš pobyt mezi vámi, tak i popsáním našeho současného života. Nejprve tedy vzpomínky:

Hned úvodní sobota, kdy jsme byli vašemu sboru představeni (červen 1989), byla originální. Uváděl nás br. Jiří Veselý, tehdejší předseda Moravskoslezského sdružení církve. Bylo sobotní ráno, 9:00 a v modlitebně jsme byli jen my dva a bratr Jiří. Ačkoli „tres faciunt collegium“, ptali jsme se, zda opravdu budeme sami nebo snad ve sboru Valašské Meziříčí začínají později? „Nikoli, ale mají svůj valašský čas“ odpověděl bratr Jiří. „A jaký to je?“ „Prostě začnou, až se sejdou“ zklidnil nás průvodce naší netrpělivost. A opravdu jsme jen ve třech nezůstali a scházeli jsme se i potom často a rádi.

Trochu pozornosti poutalo naše domácí hospodářství. Stěhovali jsme se do Frenštátu s tím, že bychom měli žít mezi horaly a co nejlépe porozumět jejich životu a potřebám. Znáte píseň: „Pásli ovce Valaši...“ A tak jsme, 15 let po naší svatbě, dostali od rodičů z Horní Cerekve jako věno beránka, běloučké merino s jemnou vlnou. Chovali jsme pak 1-2 ovečky, sekali pro ně trávu na zahradě, sušili seno a dělali vše, co je potřebné. A někdy to naše zvláštní plemeno posloužilo i vylepšení chovu ovcí valašských, kteréžto plemeno je hrubovlnné. Všechny dobré snahy však zhatil jeden vám známý valašský bard, který při silvestrovské oslavě ve Valmezu ve svém říkání tvrdil, že ovce máme proto, že ty čtyřnohé se připočítávají k ovečkám dvounohým, a tak má pastýř větší gáži! Tak tomu ovšem nebylo.

Co je to valašský čas jsme pochopili později, na společné dovolené v Rumunsku. Jeli jsme nabalení zásobami konzerv do nádherné oblasti Maramureš na severu Rumunska. Tamní Karpaty s neprošlapanými

turistickými cestami, stády divokých koní a úžasným „Cimitir vesel“, tedy veselým hřbitovem, jsou nezapomenutelné. Vlášek v údolí Bílé Vody stál na každé mezi, do tankeru lokomotivy nabíral vodu z potůčku a na brzdění měl k dispozici vědra s pískem. Umaštěný průvodčí nás usadil do vozu I. třídy, což byl vagón s dřevěnými lavicemi (kdo to chtěl levněji, mohl jet „na stojáka“ v dobytčáku), zatočil klikou telegrafu v nádražní kanceláři a jelo se. Jízdní řád? „Až se sejdou“ – kam taky spěchat...

Pěknou vzpomínku máme i na zájezd do Salzburgu. To bylo krátce po revoluci, v r. 1990. Ta možnost vydat se do světa, na západ, kam se dříve nemohlo!

Valašský bard sice připomínal, že i tam jsou hřbitovy a věci mají temné stíny, ale touha vidět svět převážila. A tak jsme se vydali do Rakous, byl nás hned celý autobus. Jakkoli jsou Beskydy krásné, velkolepost Alp oslnila. A jaké tam mají vymoženosti! Konve s mlékem putují lanovkou plné dolů, prázdné zpět... a ty seníky! Malebné a v posledu i praktické – tam by se dalo přenocovat. Hotel Kupka, typicky po valašsku... jen když ráno přišel sedlák na louku, nestačil se divit. A divili se i nocležníci - žádné hubování, jen „guten morgen, gut geschlafen“! Nocleh v Salzburgu byl již předem vyjednáán – v suterénu církevní modlitebny bylo vše, co poutník potřebuje, i možnost uvařit snídani. Pobytu předcházela korespondence s místním kazatelem. Manžel Petr se odvolal na text Žid 13,2: „Na přívětivost k hostem nezapomínejte; skrze ni zajisté někteří, nevěděvše, anděly za hostě přijímali“(kral). Tamní kazatel s pochopením odepsal: „Obvykle přijímáme jen anděly,

ale když jste se tak čestně přiznali, tak přijedte.“ Naše země byla známá pivem a broušeným sklem, pivo jsme vozit nechtěli, a tak jsme jako poděkování sboru přivezli broušenou vázu – všichni z ní měli radost. Dostali jsme nabídku, že až tam zase někdy pojedeme, můžeme tam přespat zas. A už to je 31 let...

Ještě jednu vzpomínku na Valašské Meziříčí mám (Jana). Není to na sbor, ale na městské policisty. To jsme měli ve shromáždění misijní přednášky a mým úkolem bylo po skončení autem dovést návštěvníky k vlaku. A poněvadž se skončilo později a času bylo málo, vzala jsem to zkratkou – průjezd ulicí Hřbitovní přímo k nádraží však byl zakázán. V polovině cesty stop – policie. „Paní řidičko, víte, jaký přestupek jste udělala?“ „Vím, ale spěchám na nádraží, vidíte, musím tam dovézt lidi, nechte mě projet, já se vrátím.“ Kupodivu mne nechali jet dál a pak se zase divili oni, když jsem se skutečně na místo činu vrátila. Dostala jsem pokutu 100 Kč; mrzelo mne to, ale nelitovala jsem.

O nějaký čas později jsme se s manželem vraceli ze Vsetínska. Už byl pozdní večer. Spěchali jsme, a když sjíždíme v Meziříčí z kopce dolů

k odbočce na Rožnov, najednou policejní světlo – stop. Řídil manžel. Policista vzal jeho doklady, pak nahlédl do auta a pravit: „Á, vaši paní už známe, tak jedte.“ Žertovali jsme pak, že sice řídím špatně, ale pokuty už platit nemusím.

V současnosti žijeme ve městě Beroun nedaleko Prahy. Stěhovali jsme se sem kvůli dětem, které zde šli již dříve za prací a také proto, abychom si užili vnoučat. Máme jich sedm. Petr je již v důchodu, i když je stále aktivní a působí v současnosti jako starší sboru. Jana dělá na zkrácený úvazek jako revizní lékařka ve VZP, a tak máme stále co dělat. Možná jste slyšeli o tom, že naše dcera Michaela utrpěla při jízdě na skútru těžkou nehodu s úrazem páteře, ale dáváme vše do Božích rukou. Světlanka bydlí poblíž Berouna a Jakub s rodinou žije v Praze.

Rádi na vás a celý sbor vzpomínáme a do dalších let vám přejeme vše nejlepší a Boží požehnání. Věříme, že se zase někdy setkáme.

Vaši Petr a Jana Krynští

Střípky vašich vzpomínek

... na sestru Zdenu Válkovou - Lottenbach

My, kteří jsme ji poznali osobně, na ni nezapomeneme. Přišla do Valašského Meziříčí v roce 1947 ze Slezska. Tam bylo dosti mladých lidí i dětí. Zde sbor tvořili především starší lidé.

Starším sboru byl v té době její tchán – bratr Válek. Byl velmi obětavý pro činnost sboru. Měla ho velmi ráda a vážila si ho. Když zemřel, vedení sboru se ujal jeho syn – manžel Zdeničky.

V té době byl kazatelem sboru br Konvalina. Bydlel poblíž radnice a zde se v sobotu scházeli. Když jich bylo víc, nabídla jim evangelická církev místnost v kostele u nich. Bylo však potřeba místnost na sobotu vyhřát. Nabídli se manželé Válkovi. Nebylo to však snadné. Měli už dítě a bydleli stranou města na Potůčkách. Místní členové toto místo znají. Cesty od nich se v zimě od sněhu nečistily. Museli tedy kočárek nebo sánky snést. A brzy ráno. Vycházeli z domu už v 7 hodin. Do 9 hodin byla místnost vyhřátá pro příchozí.

Sbor se zvětšoval novými členy. Měla radost z rodiny Balcarových, kteří se přestěhovali z Rožnova. Brzy založili pěvecký sbor a mandolínový kroužek. A přibývalo i dětí. Škrlovi měli Mirka a Milušku, sestra Vaňková dceru a 3 syny a Válkovi též 3 syny. Připravovali besídky pro mládež, organizovali letní tábory pro mládež a zvali hosty.

Padl i stín do života sboru. Onemocněl manžel Zdeničky. Prosili jsme my i sousední sbory o uzdravení bratra, ale Hospodin měl jiný záměr. Po 7 měsících bratr Válek v nemocnici zemřel. I když sbor ztratil velmi ochotného vedoucího, museli pokračovat dál. A začalo se plánovat budování nové modlitebny.

Sbor už koupil dům na Hřbitovní ulici, ale sborové prostory byly malé. Bratr Šulák navrhl přístavbu ke stávající budově. Návrh byl povolen a začalo se pracovat. A na tyto práce Zdenička velmi ráda vzpomínala i v druhém domově. Bratr Klvánek a bratr Balcar organizovali práci, Helenka Klvánková a Alenka Balcarová se staraly o žaludky pracovníků a bratr Bohuš Krupa a Franta Tomanec povzbuzovali k výkonům. A práce se dařila. Jen bratr Milan Hlouch musel měnit místa pobytu ve staré budově, protože nová přístavba střechem dosedala na starou budovu a dělají se v ní otvory na ukotvení.

V roce 1983 odjíždí Zdenička do Švýcarska za účelem sňatku s Andrém. Nyní už ne Zdena Válková, ale Zdena Lottenbach z Zúrichu. Tam pobýval i syn Jaromír s Ašou Balcarovou.

Na staré budově někdo do fasády vyškral větu: „Zákaz sňatků po dobu výstavby“. Typovala bych to na Frantu. Ale jestli to není pravda, tak prosím za odpuštění. A teď uvedu, jak zákaz fungoval:

Aša Balcarová – Jaromír Válek

Iva Balcarová – Milan Hlouch, náš nový kazatel

Soňa - Karel Škrla, zahradník

Vlasta Škrlová – Tomáš Češek (není vlastník mlýna na Bystřičce, jen tam pracoval)

Dana Hurtová – Karel Klečka

Alena Jančová – Pavel Řádek (až z Vysočiny)

Elen Klvánková – Jaromír Janča

Zdenička Válková – André Lottenbach (mimo Val.Meziříčí, ve Švýcarsku r.1983)

Pořadí svateb neznám, ale myslím, že na tom nezáleží. Všichni jim odpouštíme porušení zákazu ☺ a přejeme hodně Božího požehnání do dalšího soužití.

Upoutala mně jedna věc. Ve 3 manželstvích se narodili po roce 3 chlapi v jednom týdnu:

Martin Hlouch červenec 1983 v Praze

Václav Janča 24.7.1983 ve Valašském Meziříčí

Lukáš Řádek 30.7.1983 Bohdalec (Žďár nad Sázavou)

Připomenout Zdeničku mě požádala Iva Chárová. Moc chuti jsem do toho neměla, ale úkolům se člověk vyhýbat nemá. Tak jsem vyhledala dopisy, které mi Zdenička napsala a poslala, a pomalu vám je představím. Někteří ji znali více, ale já vedle ní byla jen krátkou dobu a vůbec netuším, proč si vybarala na dopisování právě mne. Ale teď mohu říci, že jsem ráda, že se tak stalo. Pán to řídí dobře. Díky dopisům, které jsme si vyměnily, shledávám, že se stavíme k životu obě odpovědně. Je mi příjemná její pracovitost, skromnost, upřímnost a vstřícnost. Dovedla ocenit snahu druhých, povzbudit, pochválit a byla velmi úslušná a nápomocná těm, kteří měli problém, trpěli nebo byli sami.

Její dopisy byly plné návštěv nemocných, osamocených, trpících. Je obětavá – měla bych psát BYLA, už není mezi námi, ale nechala za sebou hlubokou a širokou brázdu. V pátek zvala na zahájení soboty nově příchozí do sboru, v sobotu zvala do rodiny osamocené a dobře je pohostila. Obdivovala jsem ji, že to všechno zvládla.

Měla problém s koleno. Neduh po mamince. Byly chvíle, kdy se nemohla na nohy postavit. Operaci se vyhýbala, ale snažila se praktikovat rady, které jí doporučil bratr Doubravský, bývalý kazatel v Praze. Měl tentýž problém a radil, aby Zdenička rady prováděla ráno a večer. Měla si sednout na okraj vany, nohy spustit dovnitř. Kohoutkem pouštět teplou vodu na kolena a masírovat je. Teplotu zvyšovat, až byla kolena červená. Pak si pustit vodu chladnou, což způsobilo úplnou bolest. Postupně teplotu vody snižovat. Asi po tři minuty oba způsoby. Nyní vysušit kolena, zabalit každé koleno do bavlněné plíny a lehnout do postele a dobře přikrýt. Nohy se pomalu zahřívaly. Tuto proceduru dělala ráno i večer. Dokázali bychom to? Nevím. Byla na sebe přísná.

Několik postřehů z jejího nového domova – tak ho nazývala.

Domek s 3 pokoji. Před okny z ulice měli balkon. Na těchto oknech měla truhlíky s květinami. Před oknem jídelny měla v truhlíku pažitku, cibulku, bazalku a rozmarýn. Dříve měla i zde zahrádku a jezdila tam na kole 2x za den. Ráno a večer zalévat. Teď už si na tuto práci netroufala.

Na balkonku měla bílý stůl, 2 židle a na zemi bílé linoleum. To všechno každé ráno utírala, zalévala květiny v truhlících a zdravila nový den. Měla ráda skorá rána. Vstávala už v 6 hodin. Trochu chyběl klid. Každých 6 minut projel kolem domu trolejbus. Naproti domu byl pečovtelský dům a brzy ráno přijížděla nákladní auta se zásobami.

Připravila snídani, jitřenku a někdy byla manželem požádána, aby zahrála na harmoniu a zazpívala. Podle něj to bylo slavnostní. Uvnitř byly 3 pokoje. Někdy přijel syn Zdeněk z Německa s oběma syny. André asi 39 let a Rainer 36 let. Přespali u maminky a to Zdenička říkala, že dům je malý. Druhý den vyrazili do Apl a večer se vraceli domů za svými povinnostmi. Jednou přijel Zdeněk sám. Jel se Zdeničkou do Alp lanovkou. Zdenička obdivovala nádherný rozhled a jízdu lyžařů.

S Boženkou Kimlerovou jsme usoudily, že Zdenička skonala ve věku asi 90 let.

V Zúrichu byla velká modlitebna – asi 300 členů. Tady docházeli oni i mladí – Aša s Mirkem. Bydleli asi 25 minut jízdy autobusem od sebe. Ve sboru byli členové mluvící 11 jazyky – francouzsky, anglicky, španělsky, portugalsky, italsky, maďarsky, rumunsky, jugoslávsky, slovensky, česky, německy. Každá skupina měla svého tlumočníka. Mluvil do mikrofону tiše. Posluchači seděli v oddílech podle národnosti. Tam měli sluchadla a každý si řídil sílu překladu podle potřeby. Nerušili se a nerušili ani řečníka. Sbor měl 5 varhanistů. Kromě tohoto sboru jsou ve městě další 3 menší sbory – asi se 100 členy.

V jejich velkém sboru byl Čech z Prahy – Jiří Král, už asi 30 let. V roce 2003 měl 60 let. Měl zvláštní dar vysvětlovat Bibli. Každé pondělí měli s ním Biblickou hodinu. Chodili tam i neadventisté. Měl ještě další zvláštnost – koupal se v jezeře celý rok. Zdenička jen v létě. Kamarád Jirky, francouzsky mluvící Teddy poprosil Zdeničku, aby ho naučila českou píseň, kterou by spolu Jirkovi zazpívali. Vybrala píseň “již mnoho let jako sen uplynulo”. Přišel a začal s učením slov. Šlo to, jen “ř” mu dělalo problém. Pak sedla Zdenička k harmoniu a zahrála melodii. Teddy

měl pěkný bas. Dostali pozvání na oslavu narozenin. Zpěv písně doprovázel hlavní varhaník na klavír. Oslavence překvapili, měl velkou radost. Navíc získal Francouze k plavání v jezeře po celý rok. Teddy získal odolnost proti chřipce, která ho dříve trápila několikrát do roka.

Sbor Zdeničky byl požádán, aby nacvičili písničky ke svatbám do 4. menšího sboru. Měli tam čtyři svatby. Pomíchané. Je zde misijní škola, kde studují mladí několik let a tak se stává, že vznikají páry různé národnosti. Příklad těchto párů ve 4.sboru:

Brazilka- Rakušan

Němka – Švýcar

Rakušanka – Švýcar

Němka z NDR – Švýcar

Ještě, že se domluvili. Měli výhodu.

Ještě se zmíním o 1.srpnu. Tento den je státním svátkem ve Švýcarsku. Založení Švýcarska už před 700 lety. Oslavy se konají na louce u největšího zúrišského jezera, kde pluje bílá loď a na obzoru jsou vidět Alpy. Už samotné místo konání působí slavnostně. Zazní hymna a řečník pronese slova: „ Ve jménu Páně – Amen!“ Pak se čte celá kronika Švýcarska. Děkujeme se Bohu za ochranu vlasti a za mír v zemi. Slavnost slaví každé město v zemi.

To je několik postřehů ze života Zdeničky u nás i v druhém domově. Ještě jednu drobnost. Bratr Klvánek, když sbor zpíval píseň, nezpíval, ale naslouchal. Upoutal ho hlas Zdeničky. Dirigent ve Švýcarsku zavolal: „Zdeno, neslyším tě!“ Byla nachlazená, nemohla zpívat. Taky rozpoznal její zvukný hlas. Ona sama říkala, že zpěv a hudba je její život. Pokud jí ho Stvořitel zachová, bude ho zpěvem oslavovat celý svůj život. A to se jí splnilo. Měla silný, zvukný hlas, dobře rozpoznatelný. A jím těšila nás i bratry v druhém domově. Především však Stvořitele.

Jana Jančová

Když někdo vysloví jméno Zdenička Válková, mám husí kůži. Ale v dobrém slova smyslu. Měla jsem ji moc ráda. Měla „zlató v hrdle.“ Doslova a do písmene. Nejen že vedla sborový zpěv, ale i když sama sólově zpívala, všem se tajil dech. Někdy také hrávala na citeru (něco jako harfa v miniaturním provedení. Pod struny dovnitř se vkládal papír s notama a šipkama, na palec pravé ruky se navlékl kroužek s ostrým koncem, tím se vybrnkávala melodie a

levou rukou doprovod jak na harfě). Bylo to úžasné, moc pěkné.

Taky si vzpomínám, jak jsme k Válkům chodívali v sobotu odpoledne, zpívalo se u nich na zahradě u ohně, ukončila se sobota a domů jsme se vracívali až za tmy. Kluci Válkovi (Petr, Mirek, Zdenek) byli přibližně tak staří jako já a moje sestra Eva.

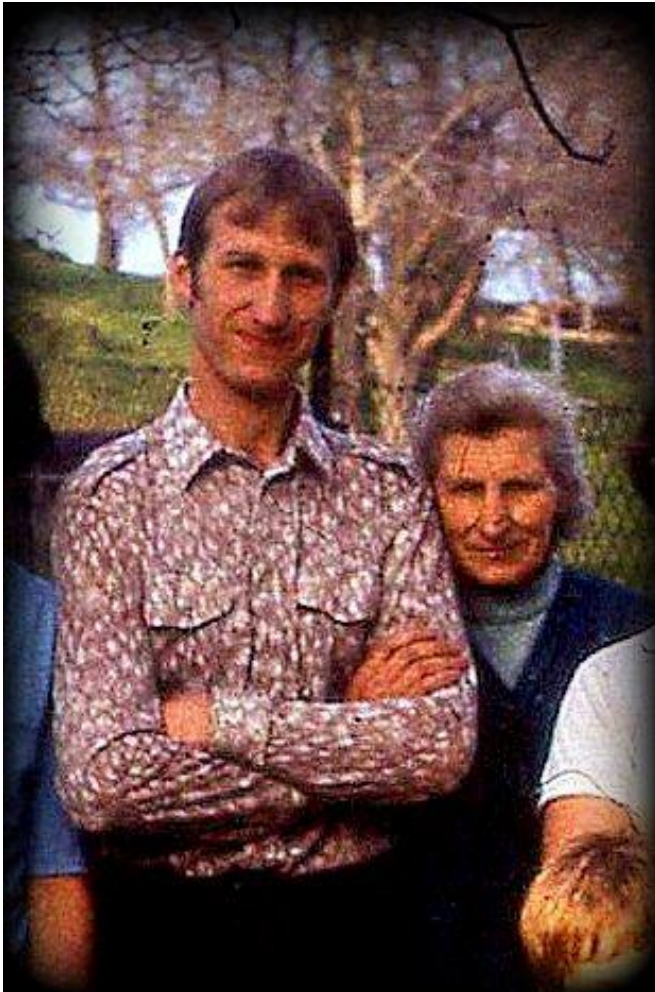
Teta Zdenička Válková byla velice skromná, laskavá, milá a výborná na zpěv. Klobouk dolů.

Dana Klečková

99.výročí narození

Narodila se čtyři roky po první světové válce. Navíc datum jejího narození se téměř kryje s mým narozením, samozřejmě tím myslím den a měsíc, rok narození je poněkud jiný. Ptáte se, o kom je řeč. No přeci o mé mamince Jindřišce Mročkové. V současné době je nositelkou tohoto jména moje dcera Jindřiška Mročková. Jsem Pánu Bohu velice vděčný, že to tak je.

Tedy moje maminka se narodila a prožila své dětství ve Videčských

pasekách, což je místo vzdálené zhruba 2 km od našeho současného bydliště ve Valašské Bystřici. Pocházela ze šesti sourozenců. Tři sester a dvou bratří, z nichž byla nejmladší. Základní školou prošla s vynikajícími výsledky. Jenže v době před druhou světovou válkou a na vesnici nebyla potřeba žádného vyššího vzdělání, a tak se jako studijní typ (v mých očích) projevila až ve

stáří, kdy se rozhodla dopodrobna prostudovat knihu Zjevení a Boží Svatyňi. Velký čas věnovala i studiu Boží spravedlnosti, poněvač se jí zdálo, že v církvi katolické, ve které prožila větší část svého života, je boží spravedlnost nedoceněna. A tak se vydala s dobře prostudovanou tematikou Starého i Nového Zákona hájit svého Boha (Hospodina) před samotné představitele katolické církve v tehdejší Československu v čele s kardinálem Tomáškem v Praze. (zajímavost: Kardinál Tomášek se narodil kousek od nás na Hutisku Solanci.) Před samotného kardinála se však nedostala, musela se spokojit s jeho tajemníkem, který jí slíbil, že si její poznatky, které měla napsány na psacím stroji, který si nejen z tohoto důvodu sama koupila a naučila se na něm psát.

S mým otcem Aloisem Mročkem, který byl o devět let starší, se vzali na začátku druhé světové války. Otec pocházel ze zde už jmenovaného Hutiska Solance – Zákopčí. Vychovávali tři děti, dva syny a jednu dceru. Dvě děti se mému otci nepodařilo vychovat a to ze dvou důvodů: můj starší brácha Vlastimil umírá ve svých jedenácti letech. Tím druhým dítětem, které se mu nepodařilo dovychovat jsem byl já, protože v mých deseti letech umírá na zákeřnou, tehdy neléčitelnou chorobu – rakovinu.

Začátkem března jsme si s rodinou připomněli nedožítých 99. maminčiných narozenin.

Mé poznatky o mých rodičích:

Byli to prostí, vysoce inteligentní lidé, kteří si na nic nehráli. Věděli o svých chybách. Podle svého nejlepšího vědomí a svědomí se snažili vychovat ve víře své děti. Svým zodpovědným životem nám předali tím nejlepším způsobem povědomí o svém a našem Bohu, za což jim patří dík.

Bohumil Mroček

7. Cesta odcházení.

Asi každého napadlo, že mám na mysli chvíle umírání. Ale nemusí se jednat pouze o tuto smutnou událost.

Vzpomínám si na chvíle, kdy jsem poprvé navštívil našeho syna v USA. Po třech letech odloučení jsme společně přežili týden radosti z toho, že se znovu vidíme. Chodili jsme spolu na výlety, ukázal mi, kde pracuje a co dělá. Seznámil mě s jeho nejbližšími přáteli. Po týdnu přišel čas loučení. Neubráníl jsem se tomu, aby mi z očí nevytryskl proud slz. Od té doby jsme se vzájemně navštívili mnohokrát a každé loučení vždy znovu a znovu provázely slzy.

Je to už více než 40 let, co jsem podstoupil běžnou operaci, kterou jak se lidově již tehdy říkalo, dělají vrátní. Jednalo se o operaci slepého střeva, která probíhala v celkové narkóze. Nikdo mi nic neřekl. Nevysvětlili mi, jak bude zákrok probíhat. Neuměl jsem si účinky narkózy vůbec představit. Anesteziolog mi před nasazením masky řekl, abych nahlas počítal do deseti. Sebevědomě jsem začal nahlas počítat a slyšel jsem své: jeden, dva, tři, čtyři, pět, še... a můj hlas umlkl. Nevím, co se dělo pak. Má duše se nevznesla nad operační stůl a nesledovala dění na sále z ptačí perspektivy. ... Najednou jsem slyšel hlas: "Pane Petroviči, slyšíte mě? Probudte se, jste po operaci." Byl to překrásný pocit. Ležel jsem znovu na posteli. Všechn předchozí strach a obavy byly pryč a já jsem cítil osvobozující úlevu. Měl jsem to za sebou. Mezi začátkem operace a mým probuzením uběhla asi hodina. Kolem mě běžel život běžným tempem, ale já jsem to nevnímal. Probuzení mě vrátilo zpět do života. Přežil jsem modelovou situaci smrti a vzkříšení.

Existují ale situace, které vůbec nemusí skončit probuzením se z narkózy.

Na počátku roku 2005 se v Los Angeles stalo velmi vážné železniční neštěstí. Jakýsi sebevrah zůstal stát se svým autem na železničním přejezdu. Nakonec si to rozmyslel a na poslední chvíli z auta vyskočil. Vlak se po nárazu do auta vykolejil a narazil do protijedoucího rychlíku. V důsledku nehody několik lidí zemřelo a více než 200 cestujících utrpělo vážná zranění. John Phipps byl jedním z nich. V okamžiku nehody spal v horní části dvoupatrového vagónu. Když se probudil, nad jeho hlavou se vznášel dým a všude kolem byli zranění lidé a trosky zničeného vlaku. První myšlenka, která ho napadla, byla: Bože, proč právě já? Dostal strach z toho, že umře dříve, než ho najdou záchranáři. Rozhodl se proto zanechat zprávu své ženě a dětem. Jedinou dostupnou potřebou na psaní byly jeho zkrvavené prsty. Na opěradlo sedadla vlastní krví napsal: „Miluji vás děti, miluji tě Leslie.“ John Phipps nakonec přežil. Jeho čin byl důkazem lásky, kterou cítil ke svým milým. Nepřipomíná vám tato zpráva čin, který z lásky vykonal Ježíš pro naše spasení?

Jeden student se ptal rabína, kdy si má dát s Bohem své věci do pořádku. Rabín mu odpověděl: S Bohem musíš být smířen aspoň jeden den před svojí smrtí. „A jak poznám, který je můj předposlední den?“ „To nikdo neví“ odvětil rabín.

Dovolím si říct, že na světě neexistuje člověk, který by se nebál smrti a umírání. Milióny lidí toužilo a stále touží po nesmrtelnosti. Lékaři dělají vše pro to, aby udrželi lidi při životě. Při tom asi největší problém bude v tom, že jsme se nepřipravili na okamžik, kdy budeme muset odejít.

Christian Gellert řekl: „Žij tak, abys byl spokojený se svým životem, když budeš na smrtelné posteli.“ Obzvláště pamatujme na tři věci, které nejdou vrátit zpět – vykonaný čin, vyřčené slovo a promarněný čas.

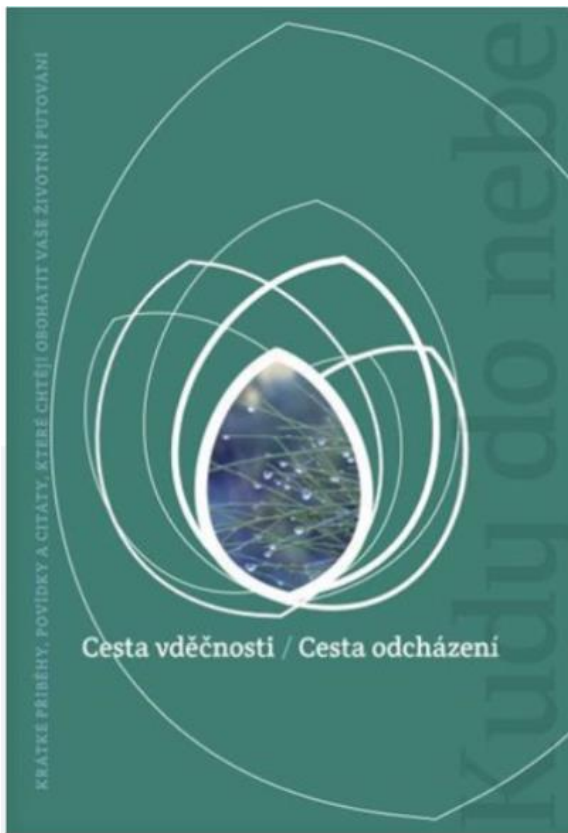
A ještě jeden citát od Antoine de Saint Exupéry: „Žít i zemřít v pokoji můžeme pouze tehdy, když jsme si vědomi své role, i když je celkem bezvýznamná. Jedině to činí člověka šťastným. A co dává smysl životu, dává smysl i smrti.“

Věrka pracovala jako dobrovolnice. Ve svém volném čase navštěvovala lidi v domově pro seniory. Jednou, když šla gratulovat své kamarádce k narozeninám, jí to nedalo, aby alespoň na chvíli nezašla navštívit milou starou paní, s kterou si tak moc rozuměla. Když od ní naposledy odcházela, vypadala velice bezbranná a opuštěná. K jejímu velikému překvapení ležela na posteli téměř nehybná postava. Ústa měla přikrytá vlhkým kapesníkem, oči zavřené a sípavě dýchala. Vzala ji za ruku, sehnula se k jejímu uchu a zašeptala: „To jsem já, přišla jsem se na vás podívat.“ Chyběla jí slova. Co se říká, když člověk umírá? Nikdy neviděla nikoho umírat. Co má dělat? Pomalu šeptá do ucha slova naděje na setkání s dcerou, v nebeském království. Nakonec se modlila modlitbu Otče náš. Při slovech „Odpusť nám naše viny“ stará paní vydechla naposledy.

V životě přijdou chvíle, když bude situace tak zlá, že si budete myslet, že nemocnému nemůžete nijak pomoci. Ale vždy je možné něco udělat, i kdybyste s někým měli jenom posedět a nechat ho plakat, aby nemusel plakat sám.

Jeden kazatel jednou navštívil umírajícího člena sborového společenství. Znal mnoho teorie, ale před vstupem do nemocničního pokoje se mu třásla kolena. V tu chvíli nevěděl, co má dělat. Nakonec si sedl na okraj postele a poslouchal jeho vyprávění o tom, z čeho má strach a při tom ho držel za ruku. Chvillemi oba mlčeli a chvillemi jim oběma po tváři stékali slzy. Pak řekl, že je unaven. Poděkoval za povzbuzení, i když kazatel téměř nepromluvil. Po krátké modlitbě odešel domů. Za půl hodiny muž zemřel.

Při setkání s nemocí, utrpením či v tom nejhorším případě s umíráním často děláme jednu chybu. Očekáváme, že to, co bychom měli udělat my, udělá někdo jiný. Většinou proto, že se bojíme, že bychom to nezvládli. A přitom to nejdůležitější, co můžeme dát, je náš čas. Zůstat s tím, kdo ví, že se blíží jeho konec.

Slovo Boží radí: Plačte s plačícími a radujte se s radujícími. Této rady se drželi i Jobovi přátelé, kteří se shodli na tom, že ho společně půjdou navštívit, aby ho politovali a potěšili. Uviděli ho už z dálky a byl k nepoznání. Dali se do hlasitého pláče, roztrhli své pláště a sypali si na hlavu prach, až létal k obloze. Sedm dní a sedm nocí s ním proseděli na zemi, a když viděli tu nesmírnou bolest, nikdo mu neřekl ani jedině slovo. Job 2,11-13.

Mnozí z vás starších možná zná knihu Ericha von Dänikena „Vzpomínky na budoucnost“. Nezvyklé spojení slov mi připomíná slova apoštola Pavla: Nechceme, bratři, abyste nevěděli o našich zesnulých. Nemusíte nad nimi truchlit jako jiní, kteří nemají naději. Ježíš, jak věříme, zemřel a vstal z mrtvých; právě tak věříme, že Bůh přivede s Ježíšem k životu i ty, kdo zesnuli v něm. My živí budeme spolu s nimi uchvácení do oblak vstříc Pánu; Potom už budeme s Pánem navždycky. Povzbuzujte se navzájem těmito slovy. 1.Tes. 4,13.14.17.

Pokračování příště....

Ján Petrovič

Požehnání a radost do domovů, Hospice i pro sociálně potřebné

S Velikonočními svátky jsme využily v Dobrovolnickém centru příležitosti potěšit lidi v Domovech a nejen tam. Šikovní studenti z gymnázia v Rožnově byli ochotni opět vyrobit originální a krásné přání, výrobky pro babičky, dědečky, 5 obdarovaných žen z našeho sboru a také i jedna paní učitelka z gymnázia upekly neskutečné a nádherné cukroví, koláčky, vdolečky, oplatky... Jak nás Pán Bůh nádherně obdarovává a my využíváme svěřené hřivny pro sdílení Jeho království na této zemi. Díky Pánu Bohu za to.

Sestřičky byly dojaty, jeden dobrovolník bezprostředně po předání volal s velkým poděkováním...

Děkujeme za požehnání, které jsme mohly předat, přinést, děkujeme za úsměvy, které jste tak vykouzlili na nemálo tvářích...

5 domovů, 1 Hospic a 13 potřebných rodin.... Bůh je schopen rozmnožit 5 chlebů a 2 ryby... Pro Něj není nic nemožné... On je Bohem zázraků...

Práce mezi rodinami

Poskytujeme pomoc 13-15 rodinám, někde je to především o návštěvách, jinde o potravinové pomoci, oblečení, botech, drogerii. Je to individuální.

Vnímáme to jako Boží povolání... V Kristu Ježíši, našem Pánu... Nás neschopné Bůh povolává na Svoji půdu a dopřává nám prožívat Své doteky, Své zázraky, doteky Jeho dlaní, nahlížení do Jeho srdce, pomáhá nám vidět ztracené Jeho očima...

Přijíždíme na návštěvy a postupně se otevírají dveře srdcí zatoulaných dětí, dětí spojených s Bohem, přesto však zakoušející hlad, bolest... Tak vstoupíte do jejich domu a společně s vámi jde i Boží přítomnost... Otevíráte Bibli a prosíte o vánek Ducha Svatého, který by se přimlouval do jejich srdcí... Vidíte proměny ve vnímání, najednou se probouzí světlo v jejich očích a touha něco podstatného změnit ve svém životě.

Seznamujete lidi se živým Bohem, Bohem, který stojí před dveřmi jejich srdcí...

Jedna maminka mi napsala sms: „Jsem Bohu

vděčna za lidi, jako jste vy.“ Tím jste myšleni vy všichni, kteří poskytnete drogerii, oblečení, potraviny a jste ochotni jakkoliv tyto potřebné podpořit. „Vážím si každé vaší pomoci. Nejvíce potřebuji modlitby za své děti a jejich záchranu. Za dary jsem vděčná. Umožňuje mi to tak zaplatit věci, které bych nebyla schopna zaplatit. Nemusím díky tomu tolik utrácet za jídlo. Vždy se u nás všechno zužitkuje.“

Děkujeme, že s námi pomáháte šířit Boží lásku...

Lidka Obadalová

Devět otázek pro Milušku Škrlovou

1. Miluško, zavzpomínej v úvodu na své dětství. Kde jsi vyrůstala, s kým, a co Tě v té době nejvíc bavilo?

Moje dětství jsem strávila s maminkou, sestrou a babičkou v Ostravě, kterou jsem měla ráda a mám. Rádi jsme jezdili do přírody a zoologické zahrady. Pak jsem doma vzala tužku a začala kreslit koně, které jsem ze všech zvířat nejvíce měla ráda.

2. Jaký vztah jsi měla ke kreslení a ostatním výtvarným aktivitám? Co se na Tvých výkresech objevovalo především?

Kůň, to byl moje nejoblíbenější zvíře. Učil mě kreslit strejda, který je malíř obrazů, portrétu a zároveň také provádí restaurátorské práce. Princeznu a neboli ruské postavičky mně učila maminka.

3. Byl Ti někdo z Tvých blízkých vzorem a inspirací? Co jsi na něm obdivovala?

Můj vzor by opět strejda, který umí svými rukama vykouzlit cokoli a vypadá to jak živé. I když je to namalované na papíře nebo na bílém plátně.

4. Jak se Tvé výtvarné sklony projevovaly během dospívání a prvních let manželství?

Když se mi narodilo první dítě, tak jsem tvořila svůj byt tak, aby byl pro děti barevný a hezký.

5. A co Tvoje děti? Máš v nich svoje následovníky? V čem asi nejvíc vynikají?

Děti mají v sobě talent, zručnost, cit pro vnímání barev. Důkazem je tvůrčí schopnost, když Dan vyhrál druhé místo ve 14. ročníku soutěže o nejlepší model stavby z vlnité lepenky za rok 2020. Téma: letištní terminál budoucnosti.

6. Co Tě baví malovat, kreslit či fotografovat v poslední době?

Maluji ráda člověka, který svým pohledem nebo rukama něco vyjadřuje. A pak rostliny a květiny, co se mi líbí.

7. Jak došlo k tomu, že se tři Tvoje výtvary ocitly na Valašském výtvarném salonu?

Byla to moje první výstava, kterou jsem vůbec neplánovala. Díky mé známé z práce, kde jsem už pár portrétů dělala na zakázku, jsem se dozvěděla o výstavě konané pro akademické umělce a taktéž pro laické umělce.

8. Co jsi tam konkrétně vystavovala? Co Tě inspirovalo k namalování právě těchto obrázků?

Vzala jsem tři obrazy, které jsem měla namalované. První byl téma Zima, druhý Kopretina a třetí Okna v Benátkách.

9. Na čem právě pracuješ a co máš ještě v plánu nakreslit či namalovat?

Chtěla bych dál v tvorbě pokračovat a zlepšovat se, protože je tolik krás kolem, které bych chtěla namalovat.

Děkujeme za odpovědi a přejeme Ti hodně radosti z dalšího výtvarného dovádění!

rozhovor vedl František publikán Tomanec

Písničky s příběhem

Opadne květ

Je mi něco přes dvacet a stále ještě bydlím ve svých rodných Kateřinicích. Z pootevřených dveří do kuchyně naslouchám rozmluvě svých rodičů. Vzpomínají na poměrně mladého a známého muže, který právě odešel na věčnost. „ Takový to byl schopný člověk,“ říká matka, „ ještě včera měl plno plánů a patřil mu svět. Dnes už o ničem neví. Lidé trochu posmutní a potom... Potom se slehne zem.“

Ta věta ve mně začíná rezonovat. Navzdory svému mládí se otázkou smrti poměrně často zabývám. A dost dobře nechápu, proč se jí drtivá většina lidí, křesťany nevyjímaje, vyhýbá. Celkem logicky mi totiž dochází, že můj konec je jedinou jistotou, se kterou musím na světě počítat. Výsledek svého uvažování po létech shrnu do jednoduché věty: Primárním smyslem bytí je vyřešení otázky nebytí.

Nastíněná rozmluva mých rodičů mi šrotuje v hlavě. Sáhnu po staré kytaře a nechávám rozezvučet mollové tóniny. Vzniká prostá písnička o jediné sloce, kterou doplňuje krátký recitativ:

*Opadne květ, zežloutne list, slehne se zem
Uslyšíš jen rekviem znít, na chvílku jen
Opadne květ, zežloutne list, slehne se zem*

*Včera tu byl, toužil a snil, patřil mu svět
A teď skrz zem nepozná den, ztuhlý má ret*

*Opadne květ, zežloutne list, slehne se zem
Uslyšíš jen rekviem znít, na chvílku jen
Opadne květ, zežloutne list, slehne se zem*

*Recitativ: Až půjdeš dnes večer, až půjdeš spát
V tu chvílku krátkou, ve které se tak nádherně sní*

*Vzpomeň si na píseň, co slyšíš hrát
Vzpomeň si na píseň, co právě zní*

*Vzpomeň si na píseň, jenž chce ti říct
Že nejsi víc než malinké nic
Že zítra může už zazvonit hrana
Že se už nemusíš dočkat rána*

*A pak, pak tu jen píseň po tobě zůstane
Jenom ta zůstane a znovu se rozezní
Až jednou vítr nad zemí zašumí
A přijde Ten, co písňím rozumí*

*Nevím, kdy přijde, zda večer, či zrána
Jen tolik vím
Že zítra může už zazvonit hrana*

*Opadne květ, zežloutne list, slehne se zem
Uslyšíš jen rekviem znít, na chvílku jen
Opadne květ, zežloutne list, slehne se zem*

Brzy poté dochází k otevření první meziříčské adventistické modlitebny. Možná proto, že sídlí na Hřbitovní ulici, vedení sboru nám dovoluje zazpívat právě zmíněnou písničku. Mezi účastníky slavnostní bohoslužby je i nevlastní otec Dany Hurtové, dnes Klečkové. Určitě nepatří mezi praktikující křesťany. Jeho koníčkem je vážná a folklórní hudba. Působí jako houslista v uznávaném valašském souboru písní a tanců Jasénka. Po skončení programu nám přichází osobně poděkovat. V úsporném proslovu sděluje, že jej ta naše píseň neobyčejně oslovila, že má o čem přemýšlet.

Za pár let otřese valašskými sbory nečekaná tragédie. Šestnáctiletý Dan, starší bratr tehdejší Vlasty Škrlové, později Češkové, jede na svém pionýru pomoci mé tetě Lidce Hurtové při stavbě jejího domku. V ostré pravotočivé zatáčce se střetne s projíždějícím nákladákem. Je na místě mrtvý. Na pohřbu se schází velké množství lidí, mezi jinými i jeho spolužáci ze vsetínského učiliště. Promluvami slouží mladičkový meziříčský pastor Jindra Kimler a kazatelský nestor Dimitrij Krynský. Nad otevřeným hrobem zaznívá za doprovodu kytary i píseň o opadaném květu. O dost později se k nám oklikou donese překvapivá zpráva od učitelů vzpomínaného učiliště. Šestnáctiletí výlupci prý smutečnímu programu moc nerozuměli, až na jednu výjimku. Ta písnička s kytarou je prý opravdu dostala. Poslední repríza Opadaného květu se váže ke známému festivalu Tenkrát na Valašsku. Hošťálkovský Damašek vzpomíná na nedávno zesnulého Alana Chlebka, který tady ještě před rokem sloužil jako hlavní řečník. Mladičká kytaristka Kačenka Fučková za asistence mé chátrající maličkosti upozorňuje na křehkost našeho bytí a připomíná věci, které z této neměnné skutečnosti vyplývají. Po skončení odpoledního programu si ke mně přisedne můj vrstevník, nadprůměrně udržovaný elegán Pavel, pocházející ze zdejších pasek, a povídá: „ Ty, Franto, proč zpíváš takové smutné písničky? Příště by to chtělo změnu, třeba něco v A – duru.“

Chápu, že i á-durové tralaláčky mají v církvi své místo i vděčné posluchače, ale popravdě řečeno, není to zrovna můj typický šálek kávy. Autentický život přináší až příliš mnoho mollových akordů na to, aby je

šlo jednoduše vynechat. Jednou, někdy koncem devadesátých let, máme se skupinou amatérských nadšenců v malenovické modlitebně improvizované vystoupení s autorskými písničkami. Jeden z mladších zlínských kamarádů mi pak říká, že na to, jak mě zná, je teď poněkud zmaten. Čekal něco jako estrádu a přitom se dočkal spíš opaku. Má pravdu. Nejméně pět šest mých muzikálních pokusů se přímo dotýká tématu života a smrti. Ne, že bych chtěl Zubatou masochisticky vyhledávat. Dobře vím, že přináší největší bolest, jakou si lze jen představit. Ale až na tomto kontrastu se ukáže skutečná nádhera Dobré zprávy. A teď mi dochází, že jeden z těch mých údajně smutných popěvků je dokonce v onom vzpomínaném A-duru. Ale té by u nás rozuměl nanejvýš Miloš Mroček. Má název Fialenky, zpívá se v místním nářečí a v prostých slovech ukrývá hlubokou valašskou filozofii. Začíná Zubatou a končí až velikonočně šťastně. Konkrétně tím, že „ledy tajú a fialenky rozkvétajú“.

Tak, ať žije jaro! Především to nikdy nekončí! Na Zmrtvýchvstalého, který je připravuje, zkrátka nikdo nemá! Smrtce s kosou, největšímu nepříteli, už zvoní hrana! Haleluja!!!

Posledními řádky nad čarou, které byly dopisovány ve čtvrtek 8. dubna, měl příběh písničky původně končit. Nebýt hned následující soboty. Desátého čtvrtý, nějakých deset minut po desáté se do probíhající sobotní školy vlomí šokující zpráva. Dan umírá! Stává se to, co nikdo nečekal. Můj zeť, dvoumetrový zdravý chlap se sportovní minulostí prohrává boj s neviditelným covidem. Bohoslužba je přerušena a k Nejvyšší podatelně míří neformální prosby. Především o to, aby, jako onen lotr po Kristově boku, dostal šanci. Přibližně ve stejnou dobu je u nemocničního lůžka Danova manželka, moje dcera Ester. S bratrancem Tomášem vkládají umírajícího do Boží milostivé náruče. Pohladí nevnímajícího Dana po vlasech a odcházejí. Podle jejich shodného tvrzení cítí při tom až neskutečný, povznášející pokoj. Během hodiny přichází zpráva, že Dan dobojoval...

Myšlenky se mi vrací k naší písničce. Vznikla přesně tam, kde ještě před nedávnem snil náš oblíbený zeť svůj neskutečně pohodový životní sen. Do nemocnice jej dovezli z místnosti, odkud jsem naslouchal vzpomínané rozmluvě mých rodičů. Kruh se nečekaně, překvapivě smutně uzavírá.

Jakkoli tato událost drásá nitro, z bezedných hlubin duše probublávají na povrch světýlka naděje. Věříme, že Danova smrt není marná. Zapojila do zápasu desítky modlitebníků. Když například zoufalá dcera Ester rozesílá při boji o záchranu na všechny strany esemesky, doporučuje mimo jiné přečtení sto sedmého žalmu. Danova dcera z prvního manželství si díky tomu kupuje Bibli. Na hodně lidí zřetelně zapůsobí i vlastní rozloučení. Odehrává se na zahradě, kterou zesnulý přímo vášnivě miloval. Navzdory tomu že se nad hlavami honí šedočerné mraky a krajinu bičuje severák se sněhem či deštěm, smuteční událost je hluboce lidským poděkováním za Danovu zanechanou stopu a hlasitým vyzpíváním naděje na jeho záchranu. Až přijde Ten, co písním rozumí, rozezná se i životní písnička odcházejícího. Pevně věříme, že bude končit dokonale harmonickým velikonočním akordem. Díky nekonečné milosti Toho, který má moc na nebi i na zemi.

Písnička o opadaném květu, která je takřka dokonalým odrazem aktuální situace, však při loučení nezaznívá. Tentokrát bych to opravdu asi nedal.

Ostatně, byla by jen zbytečným opisem toho, co z probíhajícího obřadu samovolně vyplývá. Až pár dní po pohřbu se Ester vlomí do Danova mobilu. Všimá si zprávy, která tam

ČTVRTSTOLETÍ ADRY VALMEZ

miniserál na pokračování

S BALÍČKY DO MOSTARU – podzim 1995 – část pátá

Jsmo na území samozvané Herceg – Bosny, tedy oblasti ovládané Chorvaty. Uzoučkými komunikacemi se protahujeme k cílovému Mostaru. Znovu projíždíme krajem divokých skal a ostrých srázů. Míjíme bezpočet vraků havarovaných aut, které v této době samozřejmě nikdo neodklízí. Registrujeme první díry po granátech. Konečně jsme nad bájným městem! Máme jej pod sebou jako na dlani. Stejně jako před nedávnem Srbové, kteří jej odtud pohodlně ostřelovali. Spustíme se ostrými zatáčkami do údolí Neretvy a po ujetých čtrnácti stech kilometrech zastavujeme před skladem místní Adry. Díky Bohu, při životě a ve zdraví...

Po několika dnech posedávání a polehávání si můžeme konečně dopřát slušnou rozcvičku. Pytle s luštěninami, krabice s ošacením a palety s konzervami, hlívou, sušeným mlékem i „našimi“ vánočními kolekcemi a čokoládovými adventními kalendáři se postupně stěhují do zamřížovaných skladových prostor. Tyto věci najdou své adresáty ve zdejší nemocnici, v domovech důchodců a dalších sociálních ústavech. S vykládkou pomáhá jeden černovlasý málomluvný místní adrák. Od Rudy se dovídáme, že během války neúnavně pomáhal postiženým na všech válčících stranách. Byl za to po zásluze patřičně odměněn. Postupně jej za podezření ze špionáže věznili Srbové, Chorvati i Muslimové. Nadosmrti se pro mne stává nedostižnou životní inspirací.

Nacházíme se ve městě, které se, jak bylo právě naznačeno, ocitlo hned ve trojím ohni. Zuřivě se tu prali většinoví Chorvaté s Muslimy, a aby toho nebylo málo, s opevněných vrchů na ně posílali granáty vykutálení Srbové. Zsévě vzal i známý historický most přes řeku Neretvu. Starší muž se nám při práci svěří, že jeho matka i sestra v zasaženém domě uhořely.

Mrtvé tu údajně zatím nikdo nespočítal, ale odhaduje se, že jich jenom v Mostaru mohlo být kolem čtyř tisíc. Mezi nimi i dost dětí...

Před stmíváním se s Patrikem a oběma novináři vydáváme do nedalekého centra. Znalci místních poměrů jsme důrazně upozorňováni, ať si odpustíme jakékoliv fotografování. Mohli bychom přijít přinejmenším o film. Za chvíli se o tom přesvědčujeme. Před policejní stanicí vlají fáborky ze zabavených videokazet a na zemi se válejí kazety od kinofilmů. Foťáky ukrýváme pod zimní bundy a pokračujeme dál. Začíná se nám otevírat brána do pekel. Hlavní bulvár, na který právě vstupujeme, byl během bojů frontovou linií. Připadáme si tu jako ve středu Berlína po skončení Druhé světové. Všecko rozmlácené, a to, co zůstalo stát, připomíná cedník. V ulicích se prohánějí jen vojenská a policejní vozidla. Jedinými chodci jsme tu pouze my. Na jednom rohu míváme spoře ozdobený vánoční stromek. V dané situaci nám připadá jako obraz z jiného světa.

Prodíráme se mezi ruinami a pokoušíme se fotit naslepo z pootevřených bund. Najednou se k nám blíží policista. Rázem se převtělujeme v

neškodné turisty. Patrik, který se v chorvatštině už jakž takž vyzná, jde uniformovanému borci vstříc a bezelstně se jej ptá, zda bychom si mohli něco vyfotit. Sympaticky vyhlížející policajt neřekne ano ani ne, jen jakoby bezradně pokrčí rameny. Popovídá nám něco o Mostaru, ale válce se z nějakého důvodu vyhýbá. Jsme o trochu smělejší, a tak směřujeme k muslimské čtvrti. Ta leží za řekou, nad kterou se donedávna klenul prastarý most. Teď jej nahrazuje pontonová konstrukce s lávkou pro pěší. Netuším, jak to ten Patrik dělá, ale do službu konajícího strážce přechodu mezi dvěma znesvářenými světy hučí tak dlouho, až nás pustí na druhou stranu. Přestože je to možné jen dokonale prověřeným osobám vlastníím zvláštní povolení.

Mezitím se úplně setmělo. Vracíme se přes řeku mezi Chorvaty a krajem duchů opatrně našlapujeme k našemu sklepnímu útočišti. Opět míváme zabarikádovanou policejní stanici. Náhle z jejich útrob vybíhá policajt a rázným způsobem naznačuje, ať jej následujeme dovnitř. Spoře vybavená kancelář má zamřížovaná okna, do poloviny zavalená pytlí s pískem. Hrozivě vyhlížející hromotluk nám sbalí pasy. Hrubým hlasem se vyptává, kde jsme se tu vzali, co tady potmě hledáme a kudy vedly naše kroky. Když bezelstně odpovíme, že i do muslimské části, jeho už tak drsná tvář začne připomínat zuřícího vlčáka. Donekonečna se nás ptá, zda jsme „něslikali linii i patrole“. Ukazujeme ven, že na focení bojové linie a projíždějících hlídkových patrol je příliš velká tma. Aniž bychom si to v tuto chvíli uvědomovali, evidentně přestupujeme jedno z deseti příkázání a prašíme, až se z nás kouří. Po očku přitom pomrkáváme po nic neříkajícím přítomném mírumilovném příslušníkovi, který nám před hodinou dokumentování přímo nezakázal. Z jeho mimiky je patrné, že nám fandí. Vstane od okna, přikročí k hromotlukovi a zády k nám mu do ucha zašeptá: „Něslikali, što?“ Profesionální válečník stejně hlasitým šepotem odvětlí, že ne, vrací nám zabavené pasy a loučení završí více než výmluvným varováním.

Jak jsem udělala svoji první káču (rozuměj pokladnu)

Můj Péťa bere svou funkci pokladníka opravdu vážně. Svěřené peníze má uložené v těžkém kovovém trezoru, jehož nejlepší léta slávy sahají do dob, kdy jsme byli všichni soudruzi a soudružky, a spolu s východním bratrem jsme budovali lepší zítřky. Jako starý lakomec Harpagon pana Moliéra každodenně znovu a znovu přepočítává penízky a ujišťuje se, že je vše v pořádku, a že vámi vloženou důvěru nezklame.

“Ty jsi zamkla trezor?” zeptal se mně jednoho čtvrtedního podvečera Péťa. Přiznám se – do té chvíle jsem netušila, že se ten starý krám dá ještě zamknout. “Ne” odpověděla jsem. “Ale je zamčený! A kde je klíč? Vždy byl tady na stole.” pokračoval rozezleně. Nevím, zda byl příčinou u nás doma stále častěji zmiňovaný rakouský strýček, který schovává všechny věci, nebo moje urputná snaha vyhodit vše, co nevím k čemu je, nicméně klíč jsme nenašli. Jak se teď dostaneme k penězům?

Péťa zkoušel trezorem třepat, tahal usilovně za ouško víka, dokonce použil hrubou sílu za pomoci šroubováku s nadějí, že se mu víko podaří vylomit. Nic. “Co budeš dělat?” zeptala jsem se své polovičky. “Zkusím to rozřezat flexou. Ale pak asi všechny peníze shoří.” Ta představa se mi vůbec nelíbila. “Nebo zajdu na policajty. Přece musí ještě existovat nějaký kasař, co to otevře.” Vidina Péti obcházejícího místní podsvětí s trezorem v podpaží taky nebyla nic moc. Musím přece vymyslet nějaké jiné řešení.

Využila jsem toho, že nastal čas psího venčení, a odeslala jsem oba chlapy – čtyřnohého i dvounohého – na procházku. Na mysl mi přišly scény z pohádek, kdy princezna, která neměla ani nejmenší tušení, co je to FABka, uchopí sponku do vlasů, ohne do pravého úhlu její konec, a s lehkostí otevře jakýkoliv zámek. Co zvládne chůva šíleně smutné princezny, to zvládnou taky! Na stole ležela veliká pevná kancelářská sponka. To je přesně ono! Ohnula jsem jeden její konec dle návodu princezen, rozsvítila světlo v mobilu, a začala jsem zkoumat útroby klíčové dírky. Představovala jsem si, jak vypadá klíč, a jak tedy musí

zámek fungovat. Byly tam dva plíšky těsně za sebou, které se daly nadzvednout. To bude ono. Když se mi podaří je zvednout současně, jistě víko povolí. Pustila jsem se do práce. Zpočátku se mi dařilo pohnout jen jedním plíškem, ale po chvíli tréninku jsem posunula oba. Teď je ta chvíle, teď musí víko odskočit! Nic... Jak to? Zkousím to znovu a znovu. Cesta je určitě správná, tak proč se mi nedaří?

S rostoucí intenzitou vrážení sponky do zámku rostla i moje neuróza. Když už to vypadalo, že padne i nějaké tvrdší slovo, zarazila jsem se a vzpomněla si – jako už mnohokrát v životě – na příběh, který nám vyprávěl **Petr Harastej** coby kazatel ve sboru Brno - Střední v době, kdy jsem tam poznávala pravdu. Pracoval v lese s motorovou pilou, kácel a klestil stromy. Odpoledne už se nachylovalo, a on se těšil na schůzku, kterou měl s Elenkou – tehdy ještě svou milou, dnes milou manželkou. A najednou rup – přetrhl se řetěz pily a šroubek, který držel dva dílky řetězu u sebe, spadl někam mezi větve. Petr hledal co mohl, ale najděte malý šroubek na mýtině plné padlých stromů a větví! Už propadal zoufalství, že vytouženou schůzku nestihne, a tak udělal tu jedinou správnou věc, kterou udělat mohl – začal se modlit, aby mu Pán pomohl šroubek najít.

Stvořitel světů, vládce vesmíru, dárce života věčného, který se sklání k pronásledovaným, k těm kdo jsou právě sužováni válkou, hladomorem, krutou nemocí nebo přírodní katastrofou - ten má hledat jeden hloupý šroubek? To by asi mnohého z nás napadlo. Mně určitě. Ale stalo se. Petr se domodlil, otevřel oči a jeho zrak padl na zem – na šroubek. Pilu opravil, dřevo dořezal a schůzku s Elenkou stihl.

Ano, to je moje jediná šance, řekla jsem si. S pokorou jsem poprosila Pána, aby mi “káču” pomohl otevřít. Po modlitbě mi přišlo na mysl zkusit šroubovák. Má to cenu? To už přece Péťa zkoušel, a i když má mnohem větší sílu než já, nepochodil. Přesto jsem šla do komory, vzala šroubovák, a opatrně ho zasunula do škvíry mezi víkem a stěnou trezoru, která tam zůstala jako svědectví Pétovy “hodinářské” práce. Jemně jsem ho

posuovala po hraně víka směrem k rohu a tlačila víko ven. A najednou – hop! Víko odskočilo. Trezor nebyl zamčený, zřejmě jen víko spadlo dolů, a nějak se zapříčilo.

Pocítila jsem nesmírnou vděčnost k Pánu. Proč někdy váhám Mu říct, co potřebuju? Když Ježíš Kristus žil na této zemi, učil své učedníky, jak se mají modlit. Radil jim, aby Bohu

předložili svoje každodenní potřeby a svěřili mu všechny svoje starosti. Ujistil je, že Bůh jejich modlitby slyší. Totéž slíbil nám. Bůh je připraven ochotně naslouchat upřímným prosbám i malého dítěte. Apoštol Pavel napsal: „*Když neváhal vzdát se kvůli nám svého vlastního Syna, co by pro nás ještě neudělal?*“ Bůh nás má tak rád, že nám chce dát mnohem víc, než o co prosíme.

A tak nebojme se prosit Boha o cokoliv. A následně nezapomínejme Bohu děkovat a chválit Ho. Vděčnost a chvály povznášejí naše srdce blíže k nebi. Andělé v nebi Boha oslavují písněmi a hudbou. Když mu děkujeme, připojujeme se k chválám andělů.

Iva Chárová

P.S. Péťa je od onoho dne přesvědčen, že mám za sebou bohatou kriminální minulost 😊.

I v době omezené možnosti setkávání se můžete účastnit Klubů zdraví - přednášky životního stylu jsou pro vás připraveny v online podobě! Víte, co vám nikdo nenařídí ale ani nezakáže? Sledujte přednášku Romana Uhrina o

možnostech zlepšení imunity v době koronaviru a dozvíte se to.

Sobota 15. května bude věnována zdraví. Právě v ten den bude zveřejněn dokument, který je zajímavý svým spojením principů zdravého životního stylu s biblickou zprávou o stvoření. Jak spolu tyto dvě věci souvisí? Možná budete překvapeni... A čeká na vás i zamyšlení z ostravského sboru.

Letošní Velikonoce jsou sice již za námi, ale pokud znáte někoho, kdo by se o nich chtěl dozvědět něco víc, můžete mu doporučit velmi zajímavý rozhovor s kazatelem Luďkem Svrčkem na téma Co nevíte o Velikonocích? A o tom, Jak prožít Velikonoce srdcem, jsme diskutovali s kaplanem křesťanské školy Eliáš Stanislavem Slamkou.

Křesťanský vtip – Ameňák

Syn se vrací nadšený z hodiny náboženství: „Mami, ode dneška spolu budeme mluvit jen slovy Bible!“

Maminka se usmívá a souhlasí. Ráno ho probudí se slovy: „Mládenče, pravím ti: Vstaň!“

Chlapec s hlavou zabořenou do polštáře pohotově odpoví: „Ženo, ještě nepřišla má hodina!“